

רשות ניירות ערך

הצעות חקיקה בעניין מידע כספי נפרד (דוח סולו)

נוסח להערות ציבור

הערות תתקבלנה עד ליום 30.4.2015

אנשי קשר להערות:

רו"ח ועו"ד עדי טל; רו"ח אילן ציוני.

טל': 02-6556456, פקס: 02-6513646 דוא"ל : seclaw@isa.gov.il

נבקש להפנות את תשומת ליבכם לנוהל שפרסמה הרשות בעניין ייזום אסדרה, ראו: http://www.isa.gov.il/Download/IsaFile_7067.pdf. בהתאם לנוהל זה ההערות המרכזיות מאת הציבור יובאו במסמך המרכז את נוסח האסדרה שגובש, תוך ציון שמות המגיבים מקרב הציבור. ראו גם סעיף 7 לאותו הנוהל, בדבר בקשות מיוחדות להימנע מפרסום שמי כאמור.

כללי

במרץ 2014 פרסם סגל הרשות הצעה לתיקון הוראות הגילוי בנושא מידע כספי נפרד. במסגרת הצעה זו, הוצג מודל על פיו תאגידים מדווחים ידרשו לפרסום נתונים כספיים נפרדים, שאינם בבחינת דוח כספי נפרד מלא, כשנתונים אלו יכללו במסגרת פרק המימון והנזילות (להלן - "**מידע כספי נפרד**"). העיקרון בבסיס המודל שהוצג באותו מסמך היה מתן מידע כספי נפרד המבוסס על כללי החשבונאות המקובלים לעניין דוחות כספיים נפרדים, אך תוך ביצוע התאמות מסוימות, כפי שפורטו באותו מסמך.

מסמך זה פורסם להערות הציבור, ועם תום תקופת הערות הציבור, עמל סגל הרשות על בחינת ההערות שניתנו. **לריכוז הערות ציבור ראה נספח א'.**

במקביל לבחינת הערות הציבור שביצע הסגל, כאמור לעיל, פרסם ה- IASB בחודש אוגוסט 2014 תיקון לתקן חשבונאי בינלאומי 27 *דוחות כספיים נפרדים* (להלן - "**IAS 27**" או "**התקן**") לפיו התווספה לתקן חלופת מדידה שלישית של השקעות בחברות בנות וכלולות בדוח סולו שהיא שיטת השווי המאזני. זאת, בנוסף לשיטת העלות ושיטת השווי ההוגן שהיו השיטות שהותרו עובר לתיקון.

להשלמת התמונה יצוין, כי בהתאם למודל השווי המאזני הכלול ב- IAS 27 אין הכרח שסכומי ההון והרווח בדוח הסולו יהיו זהים לאלו שבדוח המאוחד, ומשמעות יישום השיטה הינה כי בדוח הנפרד ייושמו כל עקרונות שיטת השווי המאזני גם ביחס לחברות מוחזקות (לרבות חברות בנות). כתוצאה מכך עשויים ההון והרווח של החברה בדוח הסולו להיות שונים מאלו המוצגים בדוח המאוחד (למשל לאור מדידת ערבויות ונגזרים בין חברתיים, בחינת ירידת ערך ועוד), אף כי בשיטה זו נתוני ההון והרווח בדוח הסולו מהווים את הקירוב הטוב ביותר לנתוני ההון והרווח בדוח המאוחד.

על רקע הערות הציבור ובשים לב לתיקון שפורסם, ביצע סגל הרשות בחינה מחודשת של מודל המידע הכספי הנפרד שיש להחיל על תאגידים מדווחים. בפרט, בחן הסגל האם נוכח התיקון שבוצע ל- IAS 27 יהיה זה נכון יותר לאמץ מודל של מידע סולו ערוך לפי תקני ה- IFRS, ללא התאמות והחרגות.

עם השלמת הבחינה הגיע סגל הרשות למסקנה, שמטעמים רבים נכון יותר להיצמד לכלל חשבונאי מוסדר שממילא מאפשר כיום גם יישום חלופת מדידה לפי שיטת השווי המאזני, וזאת חלף מצב בו הרשות תתערב בהוראות אלו ותיקבע הוראות מדידה הנוגעות לדוח הסולו, ולמצער לפעול לכך שמידת מעורבות הרשות בקביעת הוראות מדידה תהיה מזערית ככל הניתן (ותמוקד רק לנושא של מידע כספי סולו מורחב (תאגיד בצירוף חברות מטה)).

המודל המוצע

להלן יוצגו העקרונות עליהם מושתת המודל המוצע:

- א. המידע הכספי יערך בהתאם לתקני ה-IFRS, ללא ביצוע התאמות, למעט כאמור בסעיף ה' להלן.
- ב. לא ידרשו דוחות כספיים נפרדים מלאים, אלא מידע נפרד מסוים הכולל: דוח על המצב הכספי, דוח על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר ודוח על תזרימי המזומנים. המידע לא יכלול ביאורים מלאים.
- ג. המידע הכספי הנפרד ייכלל במסגרת פרק המימון והנזילות.
- ד. המידע הכספי הנפרד יפורסם על ידי התאגיד מידי רבעון.
- ה. המידע הכספי יוכל להיערך על בסיס "סולו מורחב", דהיינו התאגיד בשילוב חברות מטה.
- ו. תעוגן הוראת פטור מפורשת בתקנות, כאשר סף הפטור ממידע כספי נפרד יקבע ל"מהותיות" (חלף עיקרון הזניחות המשמש כיום).
- ז. יינתן גילוי לגבי סכומי דיבידנד, דמי ניהול, ריבית והחזרי הלוואות שקיבל התאגיד מתאגידים המוחזקים על ידו, בפירוט לפי תאגידים מוחזקים, וכן ייכלל מידע בדבר התקשרויות בין התאגיד לבין התאגידים המוחזקים על ידו. מידע זה יינתן במסגרת הדוח התקופתי, ובמסגרת הדיווח הרבעוני יובאו עדכון בעניין ההתקשרויות בין התאגיד לבין התאגידים המוחזקים על ידו, ככל שחלו שינויים מהותיים בעניין זה ממועד הדוח התקופתי.

לנוסח ההצעה לתיקון התקנות ראה נספח ב'

השינויים העיקריים בין המודל המוצע במסמך זה לבין המודל ממרץ 2014

- א. ביטול ההתאמות לכללי המדידה של המידע הכספי הנפרד (למעט האפשרות ל"סולו מורחב").
- ב. הוספת דוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר.

שאלות להערות ציבור

מעבר לפרסום המתווה המוצע לשם קבלת הערות הציבור, מבקש סגל הרשות את התייחסותו הפרטנית של הציבור לשאלות הבאות:

1. **אופן מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות** - האם לאפשר מדידת השקעות בחברות מוחזקות בהתאם לכל אחת מהחלופות המותרות לפי IAS 27 (שווי הוגן, עלות, שווי מאזני) או לחייב עריכת המידע הכספי הנפרד בהתאם לשיטת השווי המאזני בלבד.
2. **ביקורת/סקירת רואי חשבון** - האם יש לכלול את המידע הכספי הנפרד כחלק מפרק המימון והנזילות (כמוצג במסמך זה), או לחלופין לפרסמו כחלק מהדוחות הכספיים, במסגרת הביאורים, באופן שבו מידע זה יהיה מבוקר/סקור כחלק מהדוחות הכספיים.
3. **סולו מורחב** - האם לאפשר לדווח על מידע כספי נפרד יחד עם חברות מטה (סולו מורחב), דהיינו באופן שבו כללי המדידה ביחס להשקעות בחברות מוחזקות יישומו במערכת היחסים

שבין החברה וחברות המטה כיחידה אחת לבין שאר החברות המוחזקות על ידן, כפי שמוצע במסמך זה.

4. **היקף חובת הדיווח** - האם יש מקום להבחנה בין חברות מניות בלבד לבין חברות שהציעו לציבור (רק או בנוסף למניות) אגרות חוב באשר להחלת חובת הדיווח על מידע כספי נפרד.

5. **תדירות הדיווח** - האם יש מקום לחייב מתן מידע כספי נפרד מידי רבעון (בדומה למצב כיום) או לאמץ משטר דיווח אחר (בין אם דיווח שנתי בלבד או חצי שנתי) וכן האם על תדירות זו להיות קשורה להיקף חובת הדיווח כמצוין לעיל.

נפסח א' - ריכוז הערות ציבור דוח סולו

מס'	שם הפונה	מהות/נושא התיקון	הערות/הצעות	התייחסות מוצעת
1	מגיב א'	1. <u>עסקאות בין חברתיות</u>	נטען שהקלת המדידה לעסקאות בין חברתיות הינה בהתייחס לערבויות ומכשירים פיננסיים נגזרים בלבד, בעוד שאת יתר העסקאות בין חברתיות יש למדוד בהתאם לכללי ה-IFRS. דרישה זו קשה מאוד ליישום ומשיתה נטל כבד מאוד על תאגידים מדווחים, שכן קיימת קשת רחבה של עסקאות בין חברתיות שאין לגביהן פטור ממדידה (כדוגמת תשלום מבוסס מניות בין חברות בקבוצה, נדל"ן שמושכר בתוך הקבוצה, מכירות פנימיות של מלאי ורכוש קבוע, עסקאות עם המיעוט, בחינת ירידת ערך של השקעות בחברות מאוחדות וכלולות וכיוצא בזה). לדעת המגיב, בשיקולי עלות-תועלת, לא בטוח שהתועלת ממדידת העסקאות עולה על העלות שבמדידתן וכן אין הבדל מהותי בין העסקאות לגביהן ניתנה הקלת מדידה לבין עסקאות אחרות. מוצע להסתפק בגילוי איכותי על העסקאות.	<u>מוצע לא לקבל את ההערה</u> - לאור התיקון לתקן חשבונאי בינלאומי 27 (IAS 27) והבחינה המחודשת שבוצעה התקבלה החלטה לפעול לקידום מודל המבוסס על כללי תקינה מוגדרים תוך צמצום לרמה המזערית האפשרית של מידת מעורבות הרבות בקביעת כללי מדידה. ראה לעיל התייחסות למסקנות הבחינה המחודשת, לעקרונות המודל החדש ולשאלות שהופנו לתגובת הציבור באופן פרטני.
2	מגיב ב'	1. <u>טיוטת הצעת תיקון ל- IAS 27</u>	הובעה פליאה על בחירת הרשות לקדם את המתווה שהוצע שעה שטיטוט ההצעה לתיקון IAS 27 הפכה לתקן המאפשר בחירה בשיטת השווי המאזני למדידת השקעות בחברות מוחזקות בסולו. סבור כי יש לקדם תיקון לעריכת המידע סולו בהתאם לעקרונות IAS 27 המתוקן.	ההצעה החדשה מבקשת לאמץ את עקרונות IAS 27 ולאפשר יישום חלופת השווי המאזני להצגת חברות מוחזקות בדוח הסולו.
		2. <u>הקשר בין דוחות סולו לבין מבחן הרווח</u>	עריכת דוחות סולו תאפשר לקבוע מבחן רווח המבוסס על העודפים סולו ובכך לתקן את חוסר ההקבלה בין ההתייחסות לרווחי חברות כלולות ותחת שליטה משותפת לבין רווחי חברות בנות.	הצעת הרשות לתיקון מבחן הרווח הינה פרויקט נפרד. המלצות הרשות הועברו למשרד המשפטים.
		3. <u>דוח רווח והפסד</u>	יש לדרוש פרסום דוח רווח והפסד סולו - יש חשיבות בבחינת ההפרשים בין דוח רווח והפסד לבין דוח תזרים מזומנים לאורך זמן, יש חשיבות מיוחדת לגבי ניתוח חברות החזקה מעורבות להן פעילות עצמאית משלהן וכן יש חשיבות בפרסום בשל החשש ממניפולציות בדוח תזרים מזומנים.	<u>מוצע לקבל את ההערה</u>
		4. <u>ביקורת וסקירת רואי חשבון</u>	על מידע סולו שנתי חייב להיות מבוקר על ידי רואי חשבון.	ראה שאלה להערות הציבור בקשר לביקורת דוח סולו.
		5. <u>סולו מורחב</u>	כעיקרון, אין לאפשר סולו מורחב, ובכל מקרה אין לאפשר עריכת סולו מורחב של חברות מטה שאינן בשליטה מלאה.	ראה שאלה להערות הציבור בקשר לעריכת מידע סולו מורחב.
		6. <u>מהותיות לפטור מסולו</u>	יש לקבוע מבחני מהותיות כמותיים ולא להותיר את שיקול הדעת בידי החברות. כמו כן, אין לאפשר פטור כאשר הפעילות בחברה המדווחת אינה מהותית, כגון בחברות החזקה ללא פעילות מהותית.	<u>מוצע לא לקבל את ההערה</u> ככלל, הרשות אינה קובעת ספי מהותיות למעט במקרים חריגים. סגל הרשות סבור שאין מקום לקבוע מבחנים כמותיים,

			בפרט נוכח העובדה כי המבחן בעניין זה משלב היבטים כמותיים ואיכותיים.
		7. <u>ביאורים</u>	ישנם מספר ביאורים שיש לכלול במסגרת המידע סולו, והנחוצים לצורך הבנתו (אשראי, התחייבויות חוץ מאזניות, הון חוזר תפעולי, רכוש קבוע, מוניטין ורכוש בלתי מוחשי, מיסוי, צדדים קשורים ועסקאות בעלי עניין, התחייבויות תלויות ומשפטיות, ביאורי דוח רווח והפסד, גילוי להיקף החוב המצוי בכל אחת מהשכבות בתוך דוח סולו מורחב, טבלת יתרת השקעות בחברות מוחזקות במישרין).
3	מגיב ג'	1. <u>נחיצות דוח סולו</u>	יש לבטל את הדרישה להציג דוח סולו וכי חלף דרישה לדוח סולו ראוי שכל התאגידים המדווחים שהנפיקו תעודות התחייבות יחויבו לפרסם תזרים מזומנים חזוי ללא קשר אם מתקיימים לגביהם סימני אזהרה, בעוד שיתר התאגידים המדווחים יחויבו בפרסום תזרים מזומנים אם נכללת בדוחות הכספיים שלהם הפניית תשומת לב בדבר מצב פיננסי שמקורה בבעיות הקשורות לתזרים מזומנים עתידי. תועלת למשתמשים בקבלת תזרים מזומנים חזוי גוברת על התועלת מקבלת מידע כספי סולו במתכונת אותה הציעה הרשות.
		2. <u>אופן עריכת מידע סולו</u>	אין זה נאות להורות כי המידע הכספי יערך בהתאם ל- IAS 27, שמהווה מערכת דיווח סגורה ומיד לאחר מכן להחריג מהוראות התקן חלקים נרחבים אשר משנים באופן משמעותי את המודל. השימוש ב- IAS 27 מעביר למדווחים ולמשתמשים מידע מטעה כאילו יש קשר בין התקן לבין המודל המוצע של הרשות. חלף זאת מוצע לקבוע את ההוראות של המודל הרצוי ולציין כי לגבי עניינים שהמודל לא מתייחס אליהם, יש לנהוג לפי עקרונות IAS 27.
4	מגיב ד'	1. <u>סולו מורחב (הגדרת חברת מטה)</u>	בתחום הנדל"ן פועלות חברות רבות, אשר מסיבות היסטוריות, מיסויות ואחרות בבעלותן "חברות נכס". מבנה תאגידי כאמור הינו טכני במהותו ולא אמור להשפיע על אופן בחינת מבנה הקבוצה. יש לראות ב"חברות נכס" המוחזקות בבעלות מלאה על ידי החברה כחלק ממטה החברה ולכלול אותן בדוח סולו מורחב. זאת, גם מקום שבו קיים בחברת הנכס חוב פיננסי. אי הכללת חברות נכס בסולו המורחב עלולה להציג תמונה מטה של דוחות הסולו מהסיבה שתאגיד שהחליט לפעול באמצעות חברות נכס יציג תמונה שונה מתאגיד דומה, המחזיק בנכסים דומים אשר מחזיק בנכסי הנדל"ן במישרין. יש בכך כדי לפגוע בהשוואתיות בין החברות.
			מוצע לא לקבל את ההערה סגל הרשות סבור כי חלק משמעותי מגילויים אלו אינו נדרש לצורך בחינת נזילות ויכולת פירעון אלא רלוונטיים לצורך הערכת שוויו של התאגיד. בנוסף, סגל הרשות סבור שבאיזון בין התועלת במתן מידע זה לבין העלות הכרוכה בהפקתו, מתן המידע אינו מוצדק. מוצע לא לקבל את ההערה סגל הרשות סבור כי דרישה רוחבית מכל התאגידים לפרסום גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי אינה מאזנת כראוי בין העלות הכרוכה במתן מידע זה (הן בהיבט הכנתו והן בהיבט חשיפתו) לבין התועלת במתן המידע. הסגל סבור כי במקרים בהם קיימים סימנים המעידים על קושי פיננסי, האיזון משתנה ובמצבים אלו מתן הגילוי האמור הוא מידתי. סגל הרשות קיבל את הטענה העקרונית, ומשכך הוצע במסמך זה להחיל ככל הניתן מסגרת כללים סגורה תוך צמצום מעורבות הרשות בקביעת כללי ההצגה.

נספח ב' - נוסח מתקון של ההצעה לתקנות

נוסח התיקון המוצע מוצג בסימון שינויים ביחס להצעת תיקון התקנות כפי שפורסמה במרץ 2014.

1. מידע כספי נפרד

יובא מידע כספי נפרד של התאגיד, כמפורט להלן:

- (א) המידע הכספי הנפרד יכלול מידע על דוח ~~על~~ המצב הכספי-הנפרד של התאגיד, דוח על רווח או הפסד ורווח כולל ~~אחר ודוח מידע~~ על תזרימי המזומנים ~~הנפרדים של התאגיד~~ (להלן – "מידע כספי נפרד").
- (ב) המידע הכספי הנפרד יערך בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים לעניין דוחות כספיים נפרדים.

~~תאגיד מוחזק שהוצג בדוחות המאוחדים של התאגיד בהתאם לשיטת השווי המאזני (להלן – "תאגיד בשווי מאזני"), יוצג באותו האופן במסגרת המידע על המצב הכספי הנפרד, בהתאם לעקרונות שיושמו בדוחות המאוחדים.~~

~~(א) תאגיד מוחזק שאוחד בדוחות המאוחדים של התאגיד (להלן – "תאגיד שאוחד"), יוצג במידע הכספי הנפרד בהתאם לסכום נטו של הנכסים וההתחייבויות המיוחסים לתאגיד שאוחד כמוצגים בדוחות הכספיים המאוחדים והמיוחס לבעלים של החברה האם, ובתוספת או ניכוי של הפרשים בגין עסקאות בינחברתיות, כאמור בסעיף (3).~~

~~(ב) ההשקעות בתאגידים מוחזקים יוצגו במידע הכספי הנפרד בפילוח בין השקעות בתאגידים בשווי מאזני לבין השקעות בתאגידים שאוחדו.~~

~~(ג) ההשקעות בתאגידים שאוחדו שמוצגים במידע הכספי הנפרד לא תהיינה כפופות לבחינת ירידת ערך נוספת מעבר לבחינה שבוצעה בדוחות המאוחדים.~~

~~(ד) סכום ההון במידע הכספי הנפרד יהיה שווה לסכום ההון המיוחס לבעלים של החברה האם בדוחות המאוחדים.~~

~~(1) מידע בדבר תזרימי מזומנים נפרד יערך בהתאם לעקרונות הקבועים בכללי החשבונאות המקובלים לעניין דוח על תזרימי מזומנים, בשינויים המתחייבים מכוח ההתאמות הקבועות בסעיף זה.~~

~~(2) עסקאות בינחברתיות –~~

~~(א) עסקאות בינחברתיות שנעשו בין התאגיד לבין תאגידים שאוחדו יטופלו במידע הכספי הנפרד בהתאם לעקרונות כללי החשבונאות המקובלים לעניין עסקאות כאמור בדוחות כספיים נפרדים.~~

~~(ב) הפרשים בגין עסקאות בינחברתיות שנעשו בין התאגיד לבין תאגידים שאוחדו (דהיינו, סכומים בגין עסקאות בינחברתיות שאמורים להיזקק להון של התאגיד), יזקפו לסעיף ההשקעה המתאים המשקף את השקעת התאגיד בתאגידים שאוחדו.~~

~~(ג) תאגיד ראשי שלא למדוד במסגרת המידע הכספי הנפרד את העסקאות הבינחברתיות הבאות, ולכלול בגיין גילוי בלבד.~~

~~(1) ערבויות שניתנו לטובת תאגידים מאוחדים.~~

~~(2) מכשירים פיננסיים נגזרים על תאגידים מאוחדים.~~

(א) תאגיד אשר מדד עסקאות אלו, כולן או חלקן, ייתן לכך גילוי.

(ג) על אף האמור בסעיף (ב), התאגיד רשאי להציג את המידע הכספי הנפרד בשילוב עם תאגידים שאוחדו שהינם תאגידי מטה, כאילו היו כולם ביחד התאגיד (להלן – "מידע כספי נפרד מורחב"). המידע הכספי הנפרד המורחב יערך בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים לעניין דוחות כספיים נפרדים, ויראו את התאגיד ביחד עם תאגידי המטה כישות אחת לצורך עריכת המידע הכספי הנפרד.

לעניין זה, "תאגיד מטה" - תאגיד שמתקיימים בו כל אלה:

- (1) התאגיד שאוחד הינו בבעלות מלאה במישרין ובעקיפין של התאגיד או שקיימות לגביו זכויות שאינן מקנות שליטה שאינן יוצרות מגבלה אפקטיבית כלשהי על התאגיד בקשר עם ~~ה~~ התאגיד שאוחד.
- (2) לתאגיד שאוחד אין פעילות עסקית משל עצמו למעט מתן שירותי ניהול ומטה לתאגיד ולתאגידים המוחזקים על ידו.
- (3) התאגיד שאוחד לא הציע תעודות התחייבות לציבור ולא קיים לו חוב אחר המטיל עליו אפקטיבית מגבלה משמעותית בהעברת נכסים או מקורות כלשהם לתאגיד, למעט תאגיד שאוחד אשר הציע תעודות התחייבות שתמורתן נועדה להיות מופקדת במלואה בתאגיד או בתאגידים המוחזקים על ידו ואשר התאגיד ערב לפירעון, או שלו חוב פיננסי אחר שהתאגיד ערב לו.
- (4) לתאגיד שאוחד לא קיימת מגבלה המונעת או מגבילה משמעותית את יכולתו להעביר נכסים או מקורות כלשהם לתאגיד.
- לעניין זה "מגבלה" - לרבות מגבלות חוזיות, מגבלות תקנוניות, מגבלות חוקיות, מגבלות רגולטוריות, מגבלות עסקיות, מגבלות מס ועוד.
- (5) הציג התאגיד מידע כספי נפרד מורחב, תצוין עובדה זו, ויפורטו תאגידי המטה שנתוניהם נכללו במידע הכספי הנפרד והבסיס להצגתם כתאגידי מטה.

(ד) (1) יפורטו סכומים מהותיים שקיבל התאגיד בכל אחת מהתקופות הכלולות בדוחות הכספיים מתאגידים המוחזקים על ידו לפי הטבלה דלהלן:

דיבידנד	ריבית	דמי ניהול	החזר הלוואות
			חברה מוחזקת א'
			חברה מוחזקת ב'
			סכום תקבולים נוספים בלתי מהותיים
			סה"כ

(2) יפורטו סכומים מהותיים שקיבלו תאגידי מטה בכל אחת מהתקופות הכלולות בדוחות הכספיים, מתאגידים המוחזקים על ידם, לפי הטבלה בס"ק (1).

(ה) יתוארו כלל ההתקשרויות, המגבלות, הזכויות והחייבים המהותיים בין התאגיד לבין התאגידים המוחזקים על ידו, לרבות כל מגבלה על יכולתו לקבל נכסים או מקורות מתאגידים מוחזקים, להעביר או להשתמש בנכסים שלו או לסלק את התחייבויותיו; לעניין זה, "נכסים או מקורות" – לרבות דמי ניהול, הלוואות

ודיבידנדים. הציג התאגיד מידע כספי נפרד מורחב, רשאי להציג את המידע הנדרש בהתאם לסעיף משנה כאילו היו התאגיד ותאגידי המטה ישות אחת.

תאגיד _____ (ה) רשאי שלא לכלול את הגילוי הנדרש מכוח סעיף זה מקום בו אין במידע הכלול במידע הכספי הנפרד משום תוספת מידע מהותי על הכלול ביתר חלקי הדוח התקופתי.